

۲۳ خزان ۱۳۱۰

عدد ۱۷۱

سنه ۴ (دردنهی جلد)

بدل اشترا

(بوسته اجرتیه برابر)

سه لک ۵۰ فروش

آلتی آلتی ۳۰

نسخه سی ۱ غروشه

سرمه مال خنجر
۱۳۰۷

اداره خانه و مطبعه سی

استانبولده باب عالی چاده

سندھ قره بت کتبخانه سی

درج ایدلج اورال اعاده
اولغاز

نسخه سی ۱ غروشه

بِخَشَنِيْهِ كُوْنَالِيْ نَشْرُوْا لِيْ وَفِيْ وَابْرِيْ هَبْتَهُ لِيْ غَيْرَةً

موناخه کیدوب کورن بالجله زوار سنانک طرز مهاريسنده کی
زینت وهتری لسان ستایشله یاد ایتکهده در .

موزمک دیوارلری متوفی «غراف آدولف» ک
اک زیاده انتخاب ایتدیکی و تاریخ رسمیلری اسکی اولان
بر طاقم ذی قیمت بیوک لوحه لرله مزیندر . عن اصل
مشهور زنکیلردن اولان «غراف آدولف فون شاق»
اولانجه ثروت و سامانی بو اوغورده فدا ایتشدیر . ذکر
اولسان لوحه لر میاسنده (فرخ انبساط) و (آوغوست
وولف) کی بیوک رساملرک لوحه لریده موجوددر .
هرنه قدر لوحه لرک عددی اوچ بوز ایسهده هم
بیوک همده قیتداردر . «غراف آدولف فون شاق»
وفاتندن اول اشترایتدیکی رسملر مخصوص انشا ایتدردیکی
خانهک موزیه تخصیص ایدلمه سی وصیت ایتکهک وصیتی
موجبه موزه اخذ کندی ایتله یاد ایدلشدیر . زواردن
حاصل اوله جق واردات موزمک تعمیراته صرف ایدله .
جکدر .

مقاله مخصوصه

ورمه قارشى ناپير ففطيه

دن

يره نوکورمک

بشری هدم و تحریبه ساعی امراض مختلفه ایچنده
بین الناس «ورم» و «ایجه خستهک» دینلن سل الزمه
برنجی درجهدهدر . ورم قولردان دهامدهش ، وبادن
زیاده مهلك . فرنکیدن قات قات مخربردر .

قولرا امراض ساربه ومستوله دندر . بر مملکته
کیرنجه آز وقت ایچنده بیکرجه ، اون بیکرجه کیشی
اولدورور . فقط منبع ظهور وطریق انتقانی مجهولدر .
قرائتله سایهسند اوندن محافظه قابلدیر . ناچار برشهره
کیرنجه قوانین صحیه و اصول دافع التعففيه رعایت سایهسند
شدت وقوتی خیلدن خیلی کسر ایدیلیر .

اقایم ومواسم باردهده قولرا دیکیش طوتدورماز .
وباده بونک کییدر . عصر حاضرده حفظ صحت عمومیه
بک زیاده ترقی ایتدیکندن . مقدما انسانیک الک بیوک
بر مصیبتی اولان وباعلی بوکون کره ارض اوزرنده همان
قالامش کییدر .

فرنکی هم مردار هم مدهش بر علتدر . فقط
انسان کندینی اوندن وقایه ایدمبیلیر وطرز سیراتی
بالواسطه در . یاخود بر انسان فرنکیه طوتولورسه
مداوات طبیعیه نظر دقدن قاجیرماقی سایهسند عمر
طبیعی ایله ممر اولمبیلیر .

ورم بوتلرک هیچ بر بنه بکرمهش . زرده انسان
وارسه اوراده مطلقا «ورم باسیلاری» یعنی «میکروبیلری
دخی وارددر . قولرا کبی ویاکی بر آندم بر چوق
کیشی بی یره سرمن . فقط معلوم اولسونک وفات ایدنلرک
چوخی ورمدر . جهان مدنیک استاتستیکلریله مبتدرکه
انسانلرک دیدیه بری بوعلتک تأثیرله ترک حیات ایدبور .
اقایم وموسمک بوخونخور علتله تأثیری یوقدر . هراقیتده
هر موسمه اجرای خبات ایدر .

انسان قولردان قاجار . قورتولور . فرنکیه یاقه لانیق
کبی مناسبت غیر مشروعهده بولغاز وسار قواعد
رعایت ایلر . لکن ورمه قارشى اللری باغلیدر . چونکه
هوا ایله انتقال ایدر . هواده میلیونلرجه باسیلار وارددر .
باسیلر بر یوکله اورایه کیدوب یاشایم .

قولردان ، بادن وفات ایدن کیمه لرک اولاد واحفادی
ارثی اوله رق علتله مالک دکلددر .

حال بوکه بر انسانک ورمه مبتلی اولمسی کندی
وفاتیه لهجه لیز ، اولاد واحفادیه دخی خسته لکی میراث
براقیر .

ورم خسته لکنک الک بیوک خونریزلیکی کنجاره
عارض اولمسیدر . بر عالمه ک امید استقالی اولان کنج .
دلیر قیزلر ، بر مسلک بر صنفته انسابله عالمه تشکیله
قالقیشان دلقانایلر اکثریتله بومرض وخیمک نیجه
غدارانه سنه دوشوب صاراره صوله تلف اولمدهدر .
مع مافیه سن طفولیت وشيوخه سده ظهور ایتمز

صائلمسون . ورم صیبره . الی آلتش باشنده کی اختیاره
دخی عارض اولمده در .

هیچ بر یاش بو قدر که انسانه ورمه قارشى معافیت
قازاندر ماسون .

فرنگیلى بر کیسه خسته لك اوزرنده موجود اولدیغى
حاله چالیشوب جابالامق ایچون قوت واقداره مالکدر .
ورملى بویه دکل . کوندن کونه قوتدن . درماندن دوشمر .
یاشامسى بویه بر عذاب الیدر .

قولرا . وبا یا چابوجاق اولدورور . یاخود قوبوریر .
ورم ایسه آیلرجه . ییلرجه . چکدیریز . سوروندورور
آه وانین ایله وقت کچیریر .

ورم علقی کوردیکندن . بیلندیکندن چوق زیاده در .
یا ناغه دوشنلر کندیلرنده آفات مرضیه ایلریله مش
کیسه لر در . حال بوکه صایا صاغلام کزن واوله صانیلان
یک چوق اشخاص واردر که ورمه مبتلادرلر . فقط تأثیرینى
هنوز اظهار ائتمه مشدر .

الحاصل . ورم انسانلرک جوغنى احاطه ائتمش بر
خسته لکدر .

بوکا قارشى نه یایی ؟ طبیانک ورمه قارشى برشى
پاهمادینى یعنی بشریتى بوبلای حیاندن قورتارمق ایچون
هنوز بردوای شاقى وقطلى بوله مادینى مع التأسف اعترافه
مجبورز .

فقط ارکچ چاره سى بولنه جقدر .

اوزمانه قدر اللرمزى باغلابوب طوره جقمى يز .
خیر ! طبابت اونى کوکندن قورومتغه موفق اوله ماقبله
برابر تأثیرینى تخفیفه . سرابت وانتقالنى منع ایله مک
چالیشیور وبر چوق وصایاده بولنیور .

دئمک بوکون پایله جق برشى وارسه اوده انسانلری
ورم ائتمه مک جابالامقدر .

اوده اسباب مرضیه اولان باسیللرک یعنی میقروبلرک
تعیر عوامله خسته لك تخملىرنىك ابدان بشره عدم
دخولیه اولور .

اوحالده طریق دخولى یتلى يز . طریق دخول
هوادر . شهرلرک . اولرک هواسنده لایعد باسیللر

واردر . تنفس طریقله هرئانبه اونخمملر جکرلره کیرر .
شمدى دینه جک که . مادامک هواده ورم میقروبی
وار عموم انسانلرده نفس آلیور اوله ایسه هرکسک
جکرلرینه تخمملر کیربور . نیچون عموم انسانلر ورم
اولیور ؟

بوکافک جوابى شودر : « ورم اولمق ایچون باسیللرک
دخولى شرط اولمقله برابر بنیه نك استعدادلى اوله سى
لازمدر . قوتلى . قانلى . وظائف حیاتیه لری منتظم . استعدادسز
کیسه لرک جکرنده باسیللر دیکش طوتدورماز . کیردیکی
کبی چقار . قوتسز . قانسز . ضعیف . وظائف حیاتیه سى
سونوک . خسته لك قارشى امتعدادى اولانلر واستعداد
حاضرلایان زمینده یاشایانلرک جکرلرند باسیللرک برقاچی
ایلشیر قالیر او کیسه نی ورم ایدر . جکرلرک اک جانسز
یری — دوران دمى ضعیف اولدیغندن کز زیاده هوا نك
توقف ایله دیکی محلی ذروملری یعنی تپه لریدر . اوسبیه
باسیللر اورایه ال آثار ویرلشیر »

فک بو جوابنه اعتراض قابل دکدر . چونکه همیز
بیلیرک هرئالایه تخم اکرسه ک محصول آلامیز . طاشلى .
قوملق . یابس لرلر تخمملرک نشوونماسنه مانع اولور .
شرائط لازمه نی حاوی اراضى ایسه اونلری بسله یه رک
ثبت استیبریر . ایشته بو مثال مسئله نی تماماً ابضاح
ائتمکده .

بورایه قناعت حاصل ایدلکدن سوکره ورم باسیللر .
نىك هواى نسبی به نه وجه ایله قارشیدینى آراشدیرم .
میقروبلر هواده بذاته تولد ایدمىز . مطلقاً باشقه
یردن کله جکدر . محل ورودى اوزاقده آرامایلم

هوا ایله دائما تماسده بولنان پردر . اوطه لری .
صفه لری سوپورمکله میقروبلری هوایه کندیمز صاچارز .
صوقاق و میداندلرده . باغچه لرده جامورلر قورور . توز
اولور . روزگار ایله هوایه قاریشیر . اوتوز ایسه میلیونلرجه
باسیلی حاویدر . بو صورته هوایه یاییلیر .

ورم باسیللری عیبارده مى حاصل اولیور . اصلاً ؛
یرده ورم باسیللر نك وجودینه سبب انسانلرک یرمه
توکورمه سیدر .

صورت خفیهده محافظه ایدر. البته برکون باغیش کسلیر.
یرلر قورور. اولرده برتقرب توزلرله برابر هوایه چیقار.
اوله ایله صحت عمومیهک تحت امنیته آغوشی. ورمایلرک
کندی عللری صاعلامره کچیره.سی ایچون برنجی
درجهده تنفس استیکمز هواپی ورم باسیلرندن قورتارمغه.
بونک ایچونده عمومیتله «بره توکوزمک» عادتسک کلیاً
و قطعياً ترکنه چاشعلیدر.

بونک نه درجه مشکل بر کیفیت اولدیفنی اعتراف
ایدرم. فقط هیچ بر تشبده بولنمازسه اوشکلات الی نهابه
دوام ایدر. باری تدریجاً اولسون ابطاله چاره آرمهلی یز.

صوقاق، بازارلرده، باغچیلرده، واپور، تراموای،
شمن دوفر، قازینو و سایرله اماکن عمومیهده بلغمی بره
آتمق اصولی هر برده جاربدر. البته بونی یاپانلرک بر
چونگی ورمسه مبتلادر. بلغمزنده بیکلرجه باسیل یعنی
میقروب بولنهجق. بونلر طوبراغه انتشار ایدر. یازایسه
بر قاج دقیقسهده اولغم قورور و اوزرینه بر چوق آدم
باصدیغنده توز حالته کلیر و هوایه باسیلیر. تنفس ایل
جکولرمزه کیر. موسم ایسترسه قیش اورتمسی یاش
وقارلی اولسون ورم میقروبی تاثیرات خارجیهه قارش
یک مقاومت، یک متاستیدر. قوه حیاتیهسنی غائب ایتمز.

[مونیخده شاق رسم موزه سی]

دکان و مغازهلره توکورمهک ممنوعیتنه دایر لوحلر تعلیق
ایتملی و حکمنک اجراسنه قوماییا و مغازه صاحباری
مجبور طوثلیدر. بونی برنجی دفعه اوله برقن توصیه
ایتمورم. غرضه مزک نسخ سابقهسندن برینک حوادث
مدنیه قشنده فرانسهک «اوست» شونس قوماییا سنک
ینه او اصولی اتخاذا استدیکنی یازمشدق.

ثالثاً: کوپرو و چارش کی محللرده دخی بلدیهر
طرفندن او وجه ایله اعلانات تعلیق ایدیلرک عکس
حرکتنده بولانلر جزای نقدیه اوضرا دملیدر.

اولاً: هر خانهده نقاط مناسبیه توکروک حقعلری
وضع ایدرک خانه خلغنک اورابه توکورمهسنی عادت
ایدنلی. فقط حقعلره تیزابی یاخود طوز روحلو ویا
زاج یاغلی صو. هیچ اولمازسه عادی صو قومیکله بلغمز
حقهده قوروماسون. اوقات لازمهده قانسار صو ایل
یقاملیدر.

ثانیاً: شمن دوفر موققلرینه، هر صنف واغونلرک
نقاط مختلفهسنه، واپور قاماره وکوکرتلرینه، تراموای
و آراهلره، قهوهخانه، قرائخانه، قازینو، تیارو و عموم

رابعاً : تدریجاً یرہ توکورمک ممنوعیتی میدان جادہ وصوقاقلرہ قدر تعیم ایدلمی . لکن مسافدن مسافیه ایچی صو ایلہ ملو توکورمک چوقورلری انشا اولتق شرطدر . کلوب کچنلریا مندیللرینه . بابو چوقورلرہ توکورورلر . ونسظیفات مأمورلری صباح آقشام بو مخرک تکنہلری تمیزلرلر .

اگر بوتدایر موقع اجراہ قونولوسہ ورمک بر درجہہ قدر اوکی آئنه جنی ، ہیچ اولمازسہ سرایت واتقالتک خیلیدن خیلی کوجله شه جکی مأمول قوبدر .

طیب

شرف الدین مغمومی

تاریخ طبیعی

طیور پتہ بندہ طاووق وضرندر

ارککنہ خروس ، دیشیسنه طاووق دیدیکمز حیوان حیوانات پتہ میاشندہ اک چوق اولانی وانساک امرسہ دیگر حیوانات پتہ دن دھا اول مطیع ومنقاد بولنایدنر .

خروس ایلہ طاووغک اصل منشأی معلوم دکلدنر . تاریخ طبیعی علماسندن «میلن ادوار»ک قولنجہ بونلر ایوم هندستان و «جاوہ» آطہ سی جبال وتلاتندہ هنوز حال وحشتندہ بولتان اجناس حیوانانندن برہنگ نسلندن ایش .

لکن کشف ایدن سیاحک اسمنہ نسبتہ «سونہرات» خروسی دینیلن خروس ایلہ «باقیوا» خروندن هانکیسنگ نوع وجسندن اولدیفنی تعین مشکلدنر .

کرچہ عادی خروسلر بو ایکی نوعدن اولان خروسسلرہ بکزمہ ایسده رنگلری هان دائما تخلف وتبدل ایلہر .

خروسسلرک صور واشکالجه اولان فرقلری ، اختلافلری هرکجه معلوم بر شیدر .

«بنام» دینیلن خروسک آیانی علی العادہ جیلاق اوله جق یرده اوزون تویرلہ مستوردر .

(تہلی خروس) دینیلن اوچچی برجنس خروسک ایدیکي عادتا بوق کبی بر شی اولوب بونک یرندہ بوقاریہ طوغری قالیق تویردن متشکل برکومہ .وجوددر .

حبش خروسی دینیلن دیگر بر نوع خروسده اییکنک ، بقریک ، صیرتک اوزری سیم سیاه اولقلہ جالب دقتدر .

بش وحی آتی دانہ بارماغی اولان بعض خروسلرده واردرکه کرک خروسلرده کرک ساز هر درلو طوبرده بارماقلرک عددی دردی تجاوز ایتهدیکنه نظراً بو حال غریب بر شی عد اولنور .

یابانی خروسلرک اخلاق واعتیاداتی معلوم اولیوب حیوانات پتہ دن اولان خروسلر ایسہ هر بولدقلری شینی اکل وتغدی ایدلر .

طاووق رک تولیدہ اولان استعدادی درت سنہ دن زیادہ امتداد ایتز .

طاووغک قولوچقہ یه یاندینی آی یعنی تشرین اول اواخرندن کانون ثانی اواسطہ قدر امتداد ایدن زمان استنا ایدیلیرسہ قولوچقہ جیقارمقلہ مشغول اولمایان طاووقلر هان هر کون بومورطلار .

بونلر صوغوقدن محافظہ اولنور وتغدی مأکولات ایلہ اعاشہ وتغدی ایدیلیر ایسہ قیشین دخی بومورطلارلر . عندالحساب آکلاشلدیقنہ نظراً وسطی اوله رقی عادی طاووقلردن هربری سنہ دن الیدن زیادہ بومورطہ ویریر .

یالکر برخروس یکرمی بش طاووغک قنایات ایدر . بومورطلر قولوچقہ یه قونولایوب ساده جہ اکل ایدیلہ جک ایسہ خروسک معاوتہ اقتضا ایتز ، چونکہ طاووق کندی حالہ براقیلیرسہ هر وقتکی کبی بومورطلار . شو قدرکہ بومورطلر عقیم اولور .

طاووق بر مقدار بومورطلادقن صوکرہ قولوچقہ جیقارمق آرزوسنی حسن ایدرک بو آرزوسنیده کندینه مخصوص بر ادا ایلہ باغیرمق اظهار واعلان ایدر .